

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0042/2009

27.10.2009

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 539/2001, nustatantį trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus
(COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėja: Tanja Fajon

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
balsavusių narių balsų dauguma
- **I Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
- **II Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
- *** Pritarimo procedūra
*visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105,
107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje
numatytus atvejus*
- ***I Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
- ***II Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
- ***III Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas *pusjuodžiu kursyvu*. Iš dalies keičiančiuose aktuose esamos nuostatos tekstas, kurio Komisija nepakeitė, bet nori keisti Parlamentas, paryškinamas pusjuodžiu šriftu. Parlamento išbrauktos šio teksto dalys žymimos laužtiniais skliaustais: [...]. Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	12
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ.....	15
PROCEDŪRA.....	22

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001, nustatantį trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą (COM(2009)0366),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 67 straipsnį ir 62 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktį, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7-0112/2009),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir į Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A7-0042/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. ragina Komisiją pagal EB sutarties 250 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;
 3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
 5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento – iš dalies keičiantis aktas 1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(1) 2001 m. kovo 15 d. Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I ir II prieduose pateikiamų trečiųjų šalių sąrašų sudėtis ir dabar, ir vėliau turėtų atitikti to reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje išdėstytus kriterijus. Dėl kai kurių *trečiųjų* šalių padėties, susijusios su šiais kriterijais,

Pakeitimas

(1) *Komisija pradėjo dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo, kuris grindžiamas regionine strategija ir europine perspektyva, vienodomis sąlygomis ir nediskriminuojant apima visas Vakarų Balkanų šalis.*

pasikeitimo, šios trečiosios šalys turėtų būti perkeltos iš vieno priedo į kitą.

2001 m. kovo 15 d. Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I ir II prieduose pateikiamų trečiųjų šalių sąrašų sudėtis ir dabar, ir vėliau turėtų atitikti to reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje išdėstytus kriterijus. Dėl kai kurių **Vakarų Balkanų** šalių (**Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Juodkalnijos ir Serbijos**) padėties, susijusios su šiais kriterijais, pasikeitimo, šios trečiosios šalys turėtų būti perkeltos iš vieno priedo į kitą. **Tie patys kriterijai, kurie išdėstyti vizų režimo liberalizavimo veiksmų planuose, turėtų būti taikomi visoms susijusioms šalims.**

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1a) Visoms Vakarų Balkanų šalims, kurios atitinka standartus, nuo 2010 m. pradžios turėtų būti taikomas bevizis režimas. Toms šalims, kurios padarė didelę pažangą, tačiau neviseškai atitinka standartus, tokia pati privilegija turėtų būti suteikta iš karto po to, kai jos atitiks standartus, nustatytus vizų režimo liberalizavimo veiksmų planuose.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2) 2008 m. sausio 1 d. įsigalioję susitarimai dėl vizų režimo supaprastinimo su penkiomis Vakarų Balkanų šalimis – **Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija ir Serbija** – tapo pirmu konkrečiu žingsniu įgyvendinant

(2) 2008 m. sausio 1 d. įsigalioję susitarimai dėl vizų režimo supaprastinimo su šiomis penkiomis Vakarų Balkanų šalimis tapo pirmu konkrečiu žingsniu įgyvendinant Salonikų darbotvarę, pagal kurią siekiama bevizio režimo Vakarų Balkanų šalių piliečiams. 2008 m. su

Salonikų darbotvarkę, pagal kurią siekiama bevizio režimo Vakarų Balkanų šalių piliečiams. 2008 m. su kiekviena iš šių šalių pradėtas dialogas dėl vizų režimo liberalizavimo ir nustatyti vizų režimo liberalizavimui skirti veiksmų planai. 2009 m. gegužės mėn. vertindama veiksmų planų įgyvendinimą, Komisija priėjo prie išvados, kad Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija atitinka visus jai skirtame veiksmų plane nustatytus standartus. Juodkalnija ir Serbija atitinka didžiąją dalį jų veiksmų planuose nustatytų standartų.

kiekviena iš šių šalių pradėtas dialogas dėl vizų režimo liberalizavimo ir nustatyti vizų režimo liberalizavimui skirti veiksmų planai. 2009 m. gegužės mėn. vertindama veiksmų planų įgyvendinimą, Komisija priėjo prie išvados, kad Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija atitinka visus jai skirtame veiksmų plane nustatytus standartus. Juodkalnija ir Serbija atitinka didžiąją dalį jų veiksmų planuose nustatytų standartų. ***Albanija ir Bosnija ir Hercegovina, nuo tada, kai 2009 m. gegužės mėnesį buvo paskelbtas paskutinis Komisijos vertinimas, padarė pažangą daugelio nustatytų standartų atžvilgiu.***

Pagrindimas

Pirmoji dalis yra 1 pakeitimo redagavimo rezultatas. Antroje pridedama trūkstama informacija apie dvi Vakarų Balkanų valstybes, kurios buvo įtrauktos į dialogus dėl vizų režimo liberalizavimo (ypač 2009 m. gegužės 1 d. Komisijos vertinimais). Vadovaujantis Komisijos vertinimais, abi šalys pasiekė svarbios ir didelės pažangos 2009 m. gegužės – rugsėjo mėnesiais (tai neatspindi 2009 m. liepos mėnesio Komisijos pasiūlyme).

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento – iš dalies keičiantis aktas 2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2a) Siekdama toliau įgyvendinti Salonikų darbotvarkę, vadovaudamasi regionine strategija ir atsižvelgdama į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244 (1999), Komisija, neviršydama savo įgaliojimų turėtų pradėti dialogą dėl vizų su Kosovu, siekdama parengti jam pritaikytą vizų režimo supaprastinimo ir liberalizavimo veiksmų planą, kuris būtų panašus į kitoms Vakarų Balkanų šalims parengtus veiksmų planus.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) Siekiant stiprinti stabilizacijos ir asociacijos procesą, bevizis režimas padės gerinti dalyvavimą bendroje rinkoje, kuri palaipsniui kuriama su Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija ir Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, o tai padės skatinti prekybą, naujoves ir ekonomikos augimą.

Pagrindimas

*Stabilization and Association Agreements are currently in force: with the former Yugoslav Republic of Macedonia (entry into force on 1 May 2004) and with Croatia (entry into force on 1 February 2005). The SAA with Albania was signed in June 2006 and the interim agreement (IA) on trade and trade-related matters entered into force on 1 December 2006. **The SAA with Albania is currently in force since the 1st of April 2009.** The SAA and IA with Montenegro were signed on 15 October 2007 and the IA entered into force on 1 January 2008, the agreements with Bosnia and Herzegovina were signed on 16 June 2008 and the IA entered into force 1 July 2008. Agreements with Serbia are not yet signed and no interim agreement is in force.*

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4) Todėl Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija ir Serbija *[su sąlyga, kad iki šio reglamento priėmimo šios dvi pastarosios šalys tenkins visus standartus]* turėtų būti perkeltos į Reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priedą. Šis bevizis režimas turėtų būti taikomas tik biometrinių pasų, išduotų vienos iš šių *trijų* šalių, turėtojams.

(4) Todėl Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija, Serbija, *Albanija ir Bosnija ir Hercegovina* turėtų būti perkeltos į Reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priedą *Tikimasi, kad Juodkalnija ir Serbija atitiks visus standartus iki šio reglamento įsigaliojimo dienos. Bevizis režimas Albanijai ir Bosnijai ir Hercegovinai bus pradėtas taikyti nedelsiant po to, kai Komisijos vertinime bus nurodyta, kad šios šalys atitinka visus vizų liberalizavimo veiksmų planuose nustatytus standartus, ir Tarybai*

*patvirtinus šį vertinimą. Bevizis režimas turėtų būti taikomas tik biometrinių pasų, išduotų vienos iš šių **penkių** šalių, turėtojams.*

Pagrindimas

Ši konstatuojamoji dalis iš dalies keičiama dėl 5 ir 6 pakeitimų, kuriais pakeičiamas dabartinis reglamento (EB) Nr. 539/2001 tekstas. Vizų režimo liberalizavimas įgyvendinimas tik patenkinus visus nustatytus standartus.

Pakeitimas 7

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
4 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) Komisija turėtų nedelsdama, bet ne vėliau kaip 2010 m. pradžioje, pateikti pasiekimų, kuriuos Albanija ir Bosnija ir Hercegovina padarė, siekdamas atitikti visus gairėse nustatytus standartus, ataskaitą.

Pakeitimas 8

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
4 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4b) Nors Albanija ir Bosnija ir Hercegovina, siekdamas atitikti numatytus standartus, padarė nemenką pažangą, ragina atitinkamas Albanijos ir Bosnijos ir Hercegovinos institucijas nedelsiant imtis reformų, kurių reikia norint visiškai atitikti standartus,

Pakeitimas 9

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
4 c konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4c) Komisijos šiuo klausimu turėtų padėti atitinkamoms Albanijos ir Bosnijos ir Hercegovinos institucijoms.

Pakeitimas 10

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
5 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5a) Į šį vizų režimo liberalizavimo procesą turėtų būti atsižvelgiama nustatant santykius su rytiniais Europos Sąjungos partneriais.

Pagrindimas

Remiantis Prahoje įvykusio Rytų partnerystės vadovų susitikimo bendrosios deklaracijos 7 straipsniu, Europos Sąjunga siekia visiškai liberalizuoti vizų režimą su savo rytiniais kaimynais, jei tik jie atitinka būtinas sąlygas.

Pakeitimas 11

**Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punkto -a papunktis (naujas)
Reglamentas (EB) Nr. 539/2001
I priedo 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**(-a) 1 dalyje nuorodos į Albaniją bei Bosniją ir Hercegoviną pakeičiamos taip:
„Albanija”
Bosnija ir Hercegovina (*)**

* Šalies pavadinimas išbraukiamas iš šio priedo ir perkeliamas į II priedą iš karto po to, kai Komisijos vertinime nurodoma, kad minėtoji šalis atitinka visus vizų režimo liberalizavimo veiksmų

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 2 punktą

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001

II priedo 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2) II priedo 1 dalyje įterpiamos šios nuorodos:

„Buvusioji Jugoslavijos Respublika
Makedonija*

Juodkalnija*

Serbija [išskyrus specialaus Koordinavimo
direktorato (serbų kalba: Koordinaciona
uprava) išduotų Serbijos pasų turėtojus]*

*Bevizis režimas taikomas tik biometrinių pasų
turėtojams“.

Pakeitimas

2) II priedo 1 dalyje įterpiamos šios nuorodos:

~~„Albanija~~ *

Bosnija ir Hercegovina (*)

Buvusioji Jugoslavijos Respublika
Makedonija**

Juodkalnija **

Serbija [išskyrus specialaus Koordinavimo
direktorato (serbų kalba: Koordinaciona
uprava) išduotų Serbijos pasų turėtojus] **

** Šalies pavadinimas perkeliamas į šį priedą ir išbraukiamas iš I priedo iš karto po to, kai Komisijos vertinime nurodoma, kad minėtoji šalis atitinka visus vizų režimo liberalizavimo veiksmų planuose nustatytus standartus ir Sutartį. Bevizis režimas taikomas tik biometrinių pasų turėtojams.*

** Bevizis režimas taikomas tik biometrinių pasų turėtojams“.

AIŠKINAMOJI DALIS

1990-ųjų pradžioje, kai Jugoslavija pradėjo irti, dabartinės Europos Sąjungos valstybės narės nesugebėjo parengti bendros regioninės politikos, kuri sustabdytų kruvinus karus. Mes perėmėme atsakomybę už šį regioną iš amerikiečių, kurie pasitraukė į kitus „karštuosius“ pasaulio taškus. Mūsų tikslas yra sukurti stabilumą ir gerovę regione, kuris bus priimtas į ES, tačiau mes nuolat privalome prisiminti, kad sakydami „regionas“ kalbame apie ten gyvenančius žmones. Taip pat turėtume prisiminti, kad suirus Jugoslavijai, po žiaurių karų palikusių gilius žaizdas ir šimtus tūkstančių pabėgėlių bei migrantų, kurie užplūdo regioną, mes stebime jaunosios kartos raidą, kuri yra atskirta nuo šį regioną supančios vieningos ir klestinčios Sąjungos. Jaunimas Vakarų Balkanuose paprastai keliauja tik savo šalies viduje (ir kartais tarp šių suskaidytų valstybių), o įvažiuoti į ES jiems praktiškai neįmanoma. Čia paaugliai apie europiečius žino tiek pat kiek ir apie amerikiečius (daugiausiai iš interneto ir televizijos). ES, kurios nariais jie ketina tapti ir kuri skatina vykdyti administracijos reformas bei nori, kad jie patikėtų esantys viena Europos šeima, vis dar išlieka kažkuo abstrakčiu. Mūsų Sąjungai deklaruojant laisvą judėjimą stebime kaip žmonės regione šiuo metu turi mažiau teisių laisvai keliauti, nei jie turėjo buvusios Jugoslavijos laikotarpiu. Ar tikrai norime mūsų artimiems kaimynams laikyti uždarytas duris, šalims, kurios patyrė karus ir kovą su skurdu, ir kurios daro viską besistengdamos mums įtikti? Mes nesprendžiame dėl darbo vietų ar teisės gyventi suteikimo, mes sprendžiame dėl esminės būsimos ES piliečio teisės keliauti į Europos Sąjungos šalis.

Sąjungos strategija šiam regionui yra nustatyta Salonikų darbotvarkėje, kurioje Vakarų Balkanų žmonėms užtikrinama europinė perspektyva ir konkrečiai, minimas vizų režimo liberalizavimas. 2008 m. pradžioje, po penkerių metų nuo Salonikų darbotvarkės pasirašymo, pirmininkaujanti Slovėnija šį klausimą paskelbė vienu iš prioritetų ir derybos buvo pradėtos. Komisijos aiškinamajame memorandume, kuris pridedamas prie šio dokumento, siūloma keisti reglamentą (EB) Nr. 539/2001 ir aprašoma kaip šis procesas buvo įgyvendintas. Jame daroma išvada, kad visos penkios Vakarų Balkanų valstybės, besiderančios dėl režimo liberalizavimo padarė didelę pažangą, tačiau tik trys iš jų gali tikėtis ateinančiais mėnesiais sulaukti vizų režimo liberalizavimo. Bosnija ir Albanija reikalavimų netenkina. Techninis Komisijos sprendimas yra teisingas, tačiau visi žinome, kad grynai techniniai sprendimai gali turėti didelio politinio poveikio. Deja, Komisijos pasiūlymu nepakankamai įvertinamas papildomo padalijimo regione pavojus – žala ne tik regionų bendradarbiavimui, bet ir šių valstybių vidinei padėčiai. Kroatai gyvena Kroatijoje ir Bosnijoje, serbai gyvena Serbijoje ir Bosnijoje, o albanai gyvena Albanijoje, Serbijoje ir Buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje. Apdovanojant tik kai kurias tautas mes destabilizuojame šį regioną ir politinę bei etninę mozaiką suskaldome dar smulkesnėmis dalimis. Aš pritariu Komisijos požiūriui, kad mes neturėtume nei mažinti reikalavimų dėl kurių buvo susitarta, nei bausti geriausiųjų už atsiliekančiųjų klaidas, tačiau yra ir trečias kelias.

Savo pranešimo projekte aš siūlau pakeitimus, kuriais nemažinant veiksmų planuose nustatytų standartų taikomų vizų režimo liberalizavimo procesui, Albanijai ir Bosnijai paliekamas kelias pasivyti Buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją, Juodkalniją ir Serbiją. **Susitarimas yra labai paprastas. Vizų reikalavimai šioms dviem šalims yra panaikunami nedelsiant, kai tik viena ar kita tenkina visus Komisijos nustatytus standartus, tačiau tai padaroma nekeičiant reglamento.** Šiuo pasiūlymu mes

nediskriminuojame nei vienos šalies ir neprarasime laiko pakartotinam teisėkūros procesui. Kadangi šis papildomas laikas turėtų didelio politinio poveikio šiose dviejose valstybėse, reikėtų surasti lankstų teisinį sprendimą. Tuo pačių duotume aiškų signalą šių dviejų šalių piliečiams, kad mes jų laukiame, jie tik privalo sutelkti savo vyriausybes sunkiai dirbti šalinant savo pačių klaidas ir vėlavimus, bei pasiekti tokios pačios kokybės kaip ir jų kaimyninės šalys, o ES daro viską ką gali padėdama jiems eiti šiuo keliu į Europą, nemažinant visiems taikomų bendrų standartų.

Komisija yra linkusi išbraukti šias dvi šalis iš baltojo sąrašo iki jos atitiks nustatytus standartus, ką įgyvendinus bus pateiktas naujas pasiūlymas dėl reglamento (EB) Nr. 539/2001 pakeitimų. Toks metodas yra labai techninis ir patogus įstatymų leidėjui, tačiau atideda Albanijos ir Bosnijos įtraukimą į baltąjį sąrašą (geriausiu atveju vieneriais metais), tuo tarpu kitų trijų šalių piliečiai galės nevaržomai keliauti. Tokiu atveju šių dviejų šalių vyriausybių motyvacija vykdyti reformas ir šalinti klaidas yra susilpninama. Net nereikia kartoti įspėjimo apie politinius tokio metodo atgarsius, taip pat psichologinę žalą Bosnijos ir Albanijos piliečių požiūriui į Europos integraciją. Taip pat, būtina atsižvelgti į tai, kad viena ištisa tauta (Bosnijos musulmonai) bus palikti proceso nuošalėje. Taip pat negalime pamiršti, kad dvejoms šio regiono šalims (Kroatijai ir mano gimtajai Slovėnijai) tapus nepriklausomomis, jų piliečiams nebuvo taikomi vizų reikalavimai.

Norėčiau pabrėžti, kad šalies įtraukimas į baltąjį sąrašą tam tikromis sąlygomis nėra naujovė ar ekstravagantiškas Parlamento pasiūlymas. Prieš trejus metus iš dalies keičiant šį reglamentą¹ tokios šalys kaip Antigva, Bahamos, Barbadosas, Mauricijus, Sent Kitsas ir Nevis bei Seišeliai buvo lygtinai įtraukti į priedą su sąrašu šalių, kurioms netaikomas vizų režimas. Būtų neteisinga tokios galimybės nesuteikti Albanijai ir Bosnijai, kurios yra Europoje ir gali tapti ES narėmis. Esu tikra, kad Albanija ir Bosnija tai pat nusipelno konstruktyvaus požiūrio į greitą vizų režimo liberalizavimo procesą, ypač kai liberalizavimas pradedamas tik patenkinus visus Komisijos reikalavimus.

Antrasis mano pranešimo rūpestis tenka Kosovui. Tai yra vienintelė Vakarų Balkanų šalis, kuri yra visiškai neįtraukta į vizų liberalizavimo procesą ir nenumatoma netgi diskusijų šiuo klausimu galimybė. Tai yra natūrali susiskaidymo valstybių narių tarpe reakcija jo nepriklausomybės pripažinimo klausimu. Suprantant politinį šios problemos sudėtingumą, Kosovo gyventojai neturėtų būti palikti nesutarimų sukėltoje duobėje. Manau, kad Parlamentas turėtų daryti spaudimą Komisijai ir Tarybai surasti būdą kaip būtų galima inicijuoti vizų režimo liberalizavimo procesą, tuo pačiu gerbiant Kosovo statusą pagal JTST rezoliuciją 1244/99 bei valstybių narių nuomonių skirtumus jo nepriklausomybės deklaracijos klausimu. Tai nepažeidžia Kosovo statuso. Tokiu būdu būtų vykdomos reikalingos struktūrinės reformos.

Mes, Europos Sąjunga, privalome prisiimti politinę atsakomybę už šio proceso vykdymą. Tai susiję su žmonėmis gyvenančiais mūsų kaimynystėje, kontaktais tarp žmonių, jų gyvenimo kokybe, glaudesniais ryšiais ir glaudesniu ekonominiu bendradarbiavimu. Jeigu iš tiesų norime visas Vakarų Balkanų šalis integruoti į Europos Sąjungą, ypač jaunimui būtina suteikti galimybę keliauti ir susipažinti su ES. Paliekant juos už uždarų durų ilgesniam laikotarpiui, tik būtų sustiprintas nacionalizmas ir pagilintas etnis susiskaidymas, kuris prieš karus

¹ 2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1932/2006.

beveik neegzistavo.

7.10.2009

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001, nustatantį trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Nuomonės referentė: Sarah Ludford

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Europos Parlamentas, ypač Užsienio reikalų komitetas, labai palaiko Vakarų Balkanų šalims taikomo vizų režimo panaikinimą. Esama tvarka yra didelis žingsnis atgal buvusios Jugoslavijos šalims, kurių piliečiai socializmo laikais į Vakarus galėjo keliauti be vizų, tačiau dabar, paradoksalu, turi prašyti vizų.

Taikant vizų režimą atskiriami šių šalių piliečiai, kurie, nors gyvena Europos centre, turi mažai galimybių aplankyti Europos Sąjungos šalis. Jie negali keliauti net į kaimynines šalis, nes dėl griežtų sąlygų jų vizų prašymai atmetami. Ši padėtis trukdo tų šalių gyventojams plėtoti ryšius su ES piliečiais: pilietine visuomene, verslininkais ir akademikais, nors mes norėtumėme, kad jie tai darytų. Ypač yra didelė procentinė dalis jaunų žmonių, kurie niekada neturėjo galimybės palikti savo šalies ir aplankyti ES, todėl jie jaučiasi atskirti ir diskriminuojami. Dabar pats laikas pakeisti šią padėtį, nes susipažinimas su ES gerina supratimą ir skatina glaudesnį bendradarbiavimą, o šie dalykai yra būtina sąlyga siekiant sukurti gerus ir tvarius santykius. Paprastesnės kelionės svarbios ir Vakarų Balkanų šalims, ir ES.

Nors apribojimai trukdo paprastiesiems žmonėms, jie tikriausiai mažai trukdo tam tikrų grupių, kurioms ta sistema taikoma, pvz., organizuotų nusikaltėlių, laisvam judėjimui. Kitos priemonės, pvz., administracijų pajėgumų didinimas, glaudesnis policijos ir teisėsaugos bendradarbiavimas regionų lygmeniu, sustiprintas sienų stebėjimas ir geresnis darbuotojų mokymas bei geresnis jiems mokamas atlyginimas, gali daug labiau padėti kovoti su organizuotu nusikalstamumu, neteisėta prekyba ir kontrabanda. Jau pradėta taikyti šias priemones ir jau šiame regione pasiekta apčiuopiamų rezultatų.

Užsienio reikalų komitetas nuolat ragino panaikinti vizas. Taigi Europos Komisijos

pasiūlymas – lauktas žingsnis teisinga kryptimi. Vis dėlto šalims, kurioms netaikoma bevizio režimo sistema, turėtų būti leidžiama ištraukti į ją, kai tik jos yra pasirengusios. Neturėtume leisti jas dar labiau atskirti, kai jų kaimynai naudojami nevaržomų kelionių į ES galimybėmis. Žinoma, jos tam turi pasirengti ir dar turi užbaigti kai kuriuos darbus. Vis dėlto Komisija turėtų jau dabar joms suteikti tokią galimybę, kuria jos galėtų naudotis, kai tik jos atitiks veiksmų plane numatytas sąlygas, netrukdomos vėlavimų, atsirandančių dėl ES sprendimų priėmimo proceso.

Taigi Albanijai, Bosnijai ir Hercegovinai turėtų būti suteiktos galimybės naudotis bevizio režimo sistema nedelsiant po to, kai Komisija įvertinusi patvirtins, kad jos atitinka visus vizų režimo liberalizavimo veiksmų plane nustatytus standartus. Kosovo nereikėtų atskirti nuo Vakarų Balkanų šalių atžvilgiu vykdomo proceso, ir Komisija turėtų nedelsdama pradėti dialogą vizų klausimu bei parengti vizų režimo liberalizavimo veiksmų planus.

PAKEITIMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) Kosove pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244/99 gyvenantiems asmenims ir asmenims, kurių pilietybės pažymėjimas išduotas Kosovo teritorijai pagal JTST rezoliuciją 1244/99, Belgrade įsteigtas specialus Koordinavimo direktoratas, kuris bus atsakingas už jų pasų paraiškų rinkimą ir pasų išdavimą. Tačiau atsižvelgiant į galimą nelegalios migracijos pavojų, šio specialaus Koordinavimo direktorato (serbų kalba: *Koordinaciona uprava*) išduotų Serbijos pasų turėtojams Serbijai galiojantis bevizis režimas neturėtų būti taikomas.

Pakeitimas

(3) Kosove pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244/99 gyvenantiems asmenims ir asmenims, kurių pilietybės pažymėjimas išduotas Kosovo teritorijai pagal JTST rezoliuciją 1244/99, Belgrade įsteigtas specialus Koordinavimo direktoratas, kuris bus atsakingas už jų pasų paraiškų rinkimą ir pasų išdavimą. Tačiau atsižvelgiant į galimą nelegalios migracijos pavojų, šio specialaus Koordinavimo direktorato (serbų kalba: *Koordinaciona uprava*) išduotų Serbijos pasų turėtojams Serbijai galiojantis bevizis režimas neturėtų būti taikomas.
Atsižvelgiant į tai, kad Serbijos ir Kosovo sieną Belgrado institucijos laiko administracine riba ir tai gali turėti neigiamos įtakos veiksmingai valstybių sienos kontrolei, Komisija turėtų

reikalauti, kad Belgrado vyriausybė prie minėtosios sienos/ribos taikytų tokias pačias priemones ir kontrolę, kaip ir prie visų kitų tarptautiniu mastu pripažintų sienų.

Pagrindimas

Serbijos Respublikos Vidaus reikalų ministerija ir Europos Sąjungos teisinės valstybės misija Kosove (EULEX) rugpjūčio mėn. pasirašė protokolą dėl policijos bendradarbiavimo, kurio Komisija reikalavo norint Serbijai taikyti ES bevizį režimą. Dėl mutinės susitarimo dar nesutarta. Neatsižvelgdama į Kosovo statusą Serbija prie ribos/sienos su Kosovu turėtų taikyti ir įgyvendinti tokią pačią standartinę kontrolę, kurią vykdo prie visų kitų tarptautiniu mastu pripažintų sienų.

Pakeitimas 2

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
3 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) Siekiant toliau įgyvendinti Salonikų darbotvarkę, Komisija turėtų pradėti dialogą dėl vizų su Kosovu, kurio metu būtų nustatytos vizų režimo liberalizavimo gairės, panašios į nustatytas kitoms Vakarų Balkanų šalims. Tai neturėtų pažeisti valstybių narių kompetencijos, susijusios su Kosovo pripažinimu nepriklausoma valstybe.

Pakeitimas 3

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
3 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3b) Siekiant stiprinti stabilizacijos ir asociacijos procesą, bevizis režimas padės gerinti dalyvavimą bendroje rinkoje, kuri palaipsniui kuriama su Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija ir Buvusiaja Jugoslavijos Respublika Makedonija, o tai padės skatinti prekybą, naujoves ir ekonomikos augimą.

Pagrindimas

Stabilization and Association Agreements are currently in force: with the former Yugoslav Republic of Macedonia (entry into force on 1 May 2004) and with Croatia (entry into force on 1 February 2005). The SAA with Albania was signed in June 2006 and the interim agreement (IA) on trade and trade-related matters entered into force on 1 December 2006. The SAA and IA with Montenegro were signed on 15 October 2007 and the IA entered into force on 1 January 2008, the agreements with Bosnia and Herzegovina were signed on 16 June 2008 and the IA entered into force 1 July 2008. Agreements with Serbia are not yet signed and no interim agreement is in force.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) Todėl Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija *ir* Serbija ***[su sąlyga, kad iki šio reglamento priėmimo šios dvi pastarosios šalys tenkins visus standartus]*** turėtų būti perkeltos į Reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priedą. Šis bevizis režimas turėtų būti taikomas tik biometrinių pasų, išduotų vienos iš šių ***trijų*** šalių, turėtojams.

Pakeitimas

(4) Todėl Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija, Serbija, ***Albanija, taip pat Bosnija ir Hercegovina*** turėtų būti perkeltos į Reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priedą, ***nurodant sąlygas Juodkalnijai ir Serbijai, kad šios šalys iki šio reglamento priėmimo dienos atitiktų visus standartus, ir patikslinant, kad Albanijai bei Bosnijai ir Hercegovinai taikomas vizų reikalavimas bus nedelsiant panaikintas, kai tik Komisija įvertinusi patvirtins, kad kiekviena iš šių šalių atitinka visus vizų režimo liberalizavimo veiksmų planuose nustatytus standartus ir kai pranešimas apie tai bus paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Komisija vertinimus turėtų atlikti kiekvieną mėnesį ir pateikti juos Europos Parlamentui, Tarybai ir atitinkamoms šalims. Šis bevizis režimas turėtų būti taikomas tik biometrinių pasų, išduotų vienos iš šių penkių šalių, turėtojams.***

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punkto -a papunktis (naujas)

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001.

I priedo 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-a) 1 dalyje nuoroda į Albaniją ir Bosniją ir Hercegoviną pakeičiama taip:

„Albanija (*)

Bosnija ir Hercegovina (*)

(*) Šalies pavadinimas laikomas išbrauktu iš šio priedo iš karto po to, kai Komisijos vertinime nurodoma, kad minėtoji šalis atitinka visus vizų režimo liberalizavimo gairėse nustatytus standartus, o pranešimas dėl vertinimo paskelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.“

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 2 punktas

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001.

II priedo 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2) II priedo 1 dalyje įterpiamos šios nuorodos:

„Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (*)

Juodkalnija (*)

Serbija [išskyrus specialaus Koordinavimo direktorato (serbų kalba: *Koordinaciona uprava*) išduotų Serbijos pasų turėtojus](*)

2) II priedo 1 dalyje įterpiamos šios nuorodos:

„~~Albanija~~ (*) (**)

~~Bosnija ir Hercegovina~~ (*) (**)

Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (**)

Juodkalnija (**)

Serbija [išskyrus specialaus Koordinavimo direktorato (serbų kalba: *Koordinaciona uprava*) išduotų Serbijos pasų turėtojus](**)

(*) Bevizis režimas taikomas biometrinių pasų turėtojams iš karto po to, kai Komisijos vertinime

(*) Bevizis režimas taikomas tik biometrinių pasų turėtojams“.

nurodoma, kad minėtoji šalis atitinka visus vizų režimo liberalizavimo gairėse nustatytus standartus, o pranešimas dėl vertinimo paskelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

(**) Bevizis režimas taikomas tik biometrinių pasų turėtojams“.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašai
Nuorodos	COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)
Atsakingas komitetas	LIBE
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AFET 14.9.2009
Nuomonės referentas Paskyrimo data	Baroness Sarah Ludford 16.9.2009
Svarstymas komitete	29.9.2009 6.10.2009
Priėmimo data	6.10.2009
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 53 –: 8 0: 7
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Pino Arlacchi, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Heidi Hautala, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, María Paloma Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Kristian Vigenin, Graham Watson, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Nikolaos Chountis, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Göran Färm, Lorenzo Fontana, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Nadezhda Mihaylova, Doris Pack, Vittorio Prodi, Teresa Riera Madurell, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Michel Dantin, Tanja Fajon, Georgios Stavrakakis, Manfred Weber

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašai		
Nuorodos	COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)		
Konsultacijos su EP data	31.7.2009		
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	LIBE 14.9.2009		
Nuomonę teikiantis (-ys) komitetas (-ai) Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AFET 14.9.2009		
Pranešėjas(-ai) Paskyrimo data	Tanja Fajon 2.9.2009		
Svarstymas komitete	30.9.2009	6.10.2009	19.10.2009
Priėmimo data	19.10.2009		
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 45 -: 2 0: 2		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Jan Philipp Albrecht, Vilija Blinkevičiūtė, Louis Bontes, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Jeanine Hennis-Plasschaert, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Elena Oana Antonescu, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Stanimir Ilchev, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Michèle Striffler, Cecilia Wikström		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ioannis Tsoukalas		
Pateikimo data	23.10.2009		